

Evenemententerrein Flevoland

**Advies over de reikwijdte en het detailniveau
van het milieueffectrapport**

4 juli 2007 / rapportnummer 1935-36

INHOUDSOPGAVE

1. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER	1
2. ADVIES VOOR REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Beschrijving en onderbouwing van het voornemen	2
2.2.1 Vraag en aanbod	2
2.2.2 Wettelijk en beleidskader	2
2.2.3 Referentiesituatie	3
2.2.4 Mitigatie	3
2.3 Alternatievenontwikkeling	3
2.3.1 Locatiebegrenzing en omgekeerde benadering	3
2.3.2 Trechtering : grove scan	4
2.4 Beoordelingskader	5

BIJLAGEN

1. Projectgegevens
2. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER

Provincie Flevoland heeft in het Omgevingsplan Flevoland 2006 aangegeven ruimte te willen bieden aan de ontwikkeling van een grootschalig evenemententerrein. Hiervoor zal een uitwerkingsplan worden opgesteld, waarin meerdere locaties worden afgewogen. Dit uitwerkingsplan is plan-m.e.r.-plichtig, omdat het initiatief plaatsvindt rond de Natura 2000-gebieden Oostvaardersplassen en het Veluwemeer en omdat het een evenemententerrein van meer dan 50 ha. betreft. Het MER wordt opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over het uitwerkingsplan. Bij brief van 25 mei 2007 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om te reageren op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau Plan-MER Uitwerkingsplan Evenemententerrein Flevoland. Bevoegd gezag zijn Gedeputeerde Staten van Flevoland.

In dit advies geeft de Commissie aan wat zij als de reikwijdte en het detailniveau van het MER ziet.

De volgende punten zijn essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als het MER niet op onderstaande punten in gaat:

- een heldere afweging van de alternatieven, op basis van de reële mogelijkheden;
- de geluidseffecten op woningen en natuur. Dit is een eerste stap in de trechtering die relatief eenvoudig uitgevoerd kan worden. Tevens geeft dit een goed eerste beeld van de mogelijkheden en beperkingen van de locatiealternatieven;
- de overige effecten op Natura 2000 en Ecologische Hoofdstructuur. Hierbij moet ook cumulatie van effecten beschouwd worden. In het geval negatieve significante gevolgen op Natura 2000-gebieden niet uit te sluiten zijn, dient een passende beoordeling in het MER te worden opgenomen;
- de mogelijkheden voor een goede ontsluiting en de te verwachten verkeerseffecten.

Om deze hoofdpunten goed te kunnen beoordelen is het van belang dat het MER:

- een goede trechtering bevat in de selectie en beoordeling van alternatieven. Hierdoor kunnen in een vroeg stadium knelpunten worden geïdentificeerd en kan de uitwerking van het MER worden gericht op de onderscheidende zaken. Dit kan de vergelijking van mogelijke alternatieven vereenvoudigen;
- een zelfstandig leesbare samenvatting bevat, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming;
- voldoende onderbouwend kaartmateriaal bevat, voorzien van duidelijke schaal en legenda.

2. ADVIES VOOR REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU

2.1 Algemeen

De notitie Reikwijdte en detailniveau bevat veel nuttige informatie waarop de plan-m.e.r. gebaseerd kan worden. De structuur van de notitie is helder en het geeft een goed beeld van wat de initiatiefnemer wil onderzoeken in de plan-m.e.r. De strategische mogelijkheden van de m.e.r. kunnen nog beter benut worden met de hieronder beschreven suggesties. Deze hebben tot doel een optimale en efficiënte afweging tussen alternatieven mogelijk te maken.

2.2 Beschrijving en onderbouwing van het voornemen

2.2.1 Vraag en aanbod

In de notitie Reikwijdte en detailniveau is kort uitgelegd waarom de initiatiefnemer het evenemententerrein wenselijk vindt. De Commissie adviseert in aanvulling hierop in te gaan op:

- de vraagstelling. Relateer de hoeveelheid en typen evenementen waarop men rekent aan de huidige mogelijkheden van het terrein in Biddinghuizen en aan de vraag naar dit aantal en deze typen evenementen (en dus de noodzaak voor een evenemententerrein van deze grootte). Ga hierbij ook in op de te verwachten concurrentie van andere evenemententerreinen, zoals het TT-circuit te Assen. Wanneer de vraag nog onvoldoende duidelijk is, kan in het MER gewerkt worden met scenario's of bandbreedten;
- het beoogde aantal, type en duur van de evenementen op jaarbasis. Geef daarbij tevens aan:
  - het aantal bezoekers, zowel gemiddeld als in pieksituaties;
  - de verdeling over vervoersmodaliteiten;
  - het type fysieke voorzieningen op het terrein, zoals verlichtingsmasten, gebouwen etc.;
  - eventueel benodigde ingrepen en voorzieningen in de bodem.
- de daadwerkelijk harde randvoorwaarden, zoals minimale grootte¹, maar ook bereikbaarheid, infrastructuur, bodemgesteldheid, ontwatering etc.

2.2.2 Besluitvorming

Dit advies heeft betrekking op de plan-m.e.r., en de daarin te maken afweging tussen alternatieve locaties. De suggesties die hieruit volgen zijn daarna echter ook bruikbaar als aanzet voor het hierop volgende besluit-MER.

2.2.3 Wettelijk en beleidskader

Beschrijf het wettelijk en beleidskader, voor zover daar randvoorwaarden voor het voornemen uit voortkomen.

---

¹ In de notitie Reikwijdte en detailniveau worden op p.15 eisen en randvoorwaarden voor de alternatieven benoemd. Eén daarvan is een omvang van 180 ha. Uit de notitie blijkt verder echter dat deze omvang maar in één van de alternatieven gehaald wordt.

2.2.4 Referentiesituatie

Neem als referentiesituatie in het MER de bestaande situatie plus autonome ontwikkeling² van de zoekgebieden. Voor de locatie in Biddinghuizen betreft dit de situatie van het bestaande festivalterrein.

2.2.5 Mitigatie

De mogelijke optredende negatieve effecten zijn wellicht te beperken door het treffen van mitigerende maatregelen. Deze maatregelen hebben weliswaar vooral betrekking op de inrichting, maar kunnen ook voor het plan-MER van belang zijn. Mitigerende maatregelen kunnen immers de reikwijdte van milieueffecten beperken, en daarmee zoekgebieden vergroten en de onderlinge afweging beïnvloeden. Hierbij is onder andere te denken aan:

- de indeling van het evenemententerrein, waardoor de gevolgen van belastende activiteiten zo gering mogelijk zijn;
- het plaatsen van geluidswallen en –schermen, de keuze voor sterk-richtingafhankelijke luidsprekers of het opnemen van een geluidsplafond om de geluidsbelasting te beperken;
- specifieke maatregelen om effecten op het Natura 2000-gebied of de EHS te voorkomen, zoals het afschermen van verbindingzones etc.

2.3 Alternatievenontwikkeling

2.3.1 Locatiebegrenzing en omgekeerde benadering

In de notitie Reikwijdte en detailniveau lijken de te onderzoeken locatiealternatieven al gedetailleerd begrensd te zijn. De drie locaties in beeld kennen ieder belemmeringen, op verschillende milieuaspecten. Voor de locatie Noord-oostpolder en Almere kunnen (plannen voor) geluidsgevoelige bestemmingen in de directe omgeving tot belemmeringen leiden, voor de locaties Almere en Biddinghuizen is het nabij gelegen Natura 2000-gebied mogelijk een beperkende factor (via externe werking), afhankelijk van de hoeveelheid en het type evenementen. Uit mondelinge informatie heeft de Commissie begrepen dat beide belemmeringen ertoe zouden kunnen leiden dat alle drie de locaties op problemen stuiten.

Door reeds uit te gaan van concreet begrensde locaties worden wellicht mogelijkheden gemist om milieueffecten te beperken of te voorkomen. Mogelijk kan door een andere begrenzing of situering van de gekozen locaties bereikt worden dat deze buiten de invloedssfeer van het gevoelige object komen.

Mochten ook na een aangepaste begrenzing of situering binnen de huidige drie locaties onoverkomelijke problemen blijven bestaan, kan de provincie echter ook de plan-m.e.r. breder te benutten, door nieuwe zoekgebieden in beeld te brengen die zij zelf geschikt acht, voorzover aanwezig³. De Commissie wijst er immers op dat, wanneer significante gevolgen voor de instandhoudingdoelen van Natura 2000-gebieden niet met zekerheid kunnen worden

---

² In inspraakreactie nr.1 wijst stichting Milieugroep Dronten op mogelijke cumulatie van milieueffecten met andere ontwikkelingen, zoals uitbreidingen van recreatievoorzieningen etc.

³ In inspraakreacties nr. 4 en 5 betwijfelen gemeente Dronten en gemeente Elburg of de huidige twee alternatieve locaties voor Biddinghuizen wel reële alternatieven zijn.

uitgesloten, de zogenaamde ADC-toets⁴ moet worden doorlopen. In deze toets moet beoordeeld worden of er andere geschikte locaties beschikbaar zijn.

Los van de vraag of de provincie zich beperkt tot de huidige drie zoekgebieden of ook andere locaties in Flevoland zal beschouwen, kan de zoektocht naar de gewenste begrenzing vergemakkelijkt worden door het toepassen van een omgekeerde benadering. Deze wordt hieronder verder uitgelegd. Met deze benadering wordt inzichtelijk welke locaties binnen het zoekgebied (beperkt tot de directe omgeving van de huidige drie locaties of provinciebreed) mogelijkheden bieden.

2.3.2 Trechtering : grove scan

De werkwijze zoals beschreven in de notitie Reikwijdte en detailniveau impliceert dat de initiatiefnemer alle drie de locatiealternatieven gelijkwaardig en intensief onderzoekt en vergelijkt. Om onnodig werk te voorkomen, zeker als nog zoeklocaties zouden worden toegevoegd, raadt de Commissie daarom aan een trechtering in het onderzoek aan te brengen, zodat enkel de écht kansrijke locaties diepgaand (tot het benodigde detailniveau van een plan-m.e.r.) bestudeerd worden.

De eerste stap is een grove scan. Via de omgekeerde benadering worden eerst die gebieden uitgesloten waar de geluidseffecten en effecten op de woonomgeving en natuur onacceptabel zijn:

- Ga bij de vergelijking van de alternatieve locaties eerst uit van de worst-case situatie. Indien daarmee de mogelijke ruimte teveel beperkt wordt, kan onderzocht worden of een representatieve situatie mogelijkheden biedt;
- Uitgaande van de maximaal toelaatbare geluidsbelasting op woningen wordt de minimale afstand bepaald die tot die bestemming aangehouden moet worden. Op basis hiervan kan een indicatieve contour rond uitsluitingsgebieden worden getrokken. Ga daarbij uit van een qua geluidsemmissie representatieve bedrijfssituatie en mogelijke incidentele bedrijfssituaties⁵;
- Rondom Natura 2000-gebieden kan op basis van de instandhoudingdoelen en de maximale tolerantie voor geluidsbelasting een zelfde indicatieve contour worden getrokken waarbinnen nog effecten kunnen optreden;
- Daarnaast kan ook gekeken worden of wellicht al een deel van de zoekgebieden afvallen door bijzondere fysieke omstandigheden (bijvoorbeeld de aanwezigheid van hoogspanningsleidingen), die het voornemen op een specifieke plaats onmogelijk maken of bemoeilijken.

Op basis van deze grove scan zijn de uitsluitingsgebieden te bepalen. Op grond van de uitkomsten daarvan kan de provincie veelbelovende alternatieve locaties benoemen, die zij verder op mogelijke milieueffecten wil beoordelen.

Als tweede stap kunnen de perspectiefrijke locaties verder beoordeeld worden op de milieueffecten. Hiervoor biedt het volgende beoordelingskader houvast.

---

⁴ Zijn er Alternatieven, zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang, welke Compenserende maatregelen worden getroffen?

⁵ Afhankelijk van het absolute en relatieve aantal grote evenementen op jaarbasis kunnen grote één- of meerdaagse muziek-evenementen als incidentele bedrijfssituaties gezien worden, waarvoor minder strenger geluidsgrenswaarden behoeven te gelden dan voor de representatieve bedrijfssituatie.

Breng voor de gebieden die na de grove scan overblijven per locatie de belangrijkste milieueffecten in beeld, vooral voor zover deze onderscheidend zijn tussen de alternatieven. Laat daarbij het detailniveau van de effectbeschrijving aansluiten bij de informatiebehoefte ten behoeve van de locatieafweging. Hierbij kan de aanpak zoals voorgesteld in de notitie Reikwijdte en detailniveau benut worden. Maak daarbij onderscheid naar de verschillende typen evenementen, zoals gevraagd in par. 2.2. Ga daarbij zonedig uit van bandbreedtes in de benutting van het evenemententerrein, waarbij in elk geval ook aangegeven dient te worden wat de juridisch maximaal toegestane belasting is⁶. De volgende aspecten moeten daarbij aan bod komen:

- de effecten van geluid op mensen. Na de hierboven genoemde eerste juridische scan van geluidseffecten op woningen moeten nu de andere effecten voor de na de grove scan overblijvende zoekgebieden onderzocht worden. Hierbij is te denken aan de effecten van geluid op recreatiegebieden⁷;
- de overige gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Na de eerste grove scan op geluidseffecten op Natura 2000-gebieden moeten nu de andere mogelijke milieugevolgen (zoals bijvoorbeeld effecten van licht) van de na de grove scan overblijvende locaties in beeld worden gebracht. Ook cumulatie met andere invloeden (bijvoorbeeld andere bedrijven of ontwikkeling van nieuwe functies) op de instandhoudingdoelstellingen van het Natura 2000-gebied moeten hierbij worden meegenomen.

Wanneer significante negatieve gevolgen voor de instandhoudingdoelen voor Natura 2000-gebieden niet met zekerheid kunnen worden uitgesloten, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Deze moet herkenbaar in het plan-MER opgenomen worden. Met name het effect van geluid op de kwetsbare soorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangegeven vraagt om aandacht. Daarbij zijn ook de effecten van de afwisseling tussen rust en grote geluidsbelasting relevant.

Ook voor de resterende delen van de Ecologische Hoofdstructuur (inclusief verbindingszones) dienen de gevolgen voor natuurdoeltypen en doelsoorten beschreven te worden, zonedig met eventuele mitigerende en compenserende maatregelen. Hierbij dient naar cumulatie gekeken te worden. Tevens moet worden aangegeven of de ingrepen kunnen resulteren in effecten, waardoor de ontwikkelingsmogelijkheden van de nog te realiseren ecologische verbindingszone bij de Oostvaardersplassen verloren gaan. De commissie adviseert om voor wat betreft de soortbescherming voor vogels te volstaan met een quick scan op vogels die op de rode lijst staan en voor de overige soorten op beschermde soorten conform artikel 75 van de Flora- en faunawet. Op basis hiervan kan worden nagegaan welke knelpunten kunnen optreden en hoe die oplosbaar zijn;

- lichtvervuiling: onderzoek de mogelijke effecten van de uitstraling van verlichting op het festivalterrein en van verkeer op omwonenden en natuur.
- Indien wordt gekozen voor een andere locatie dan Biddinghuizen, geef dan een indicatie van mogelijke positieve gevolgen, in het bijzonder op het Na-

⁶ Als maximum voor het aantal incidentele bedrijfssituaties geldt volgens de huidige regelgeving en consistente jurisprudentie een aantal van 12. Voor de eerste stap in de trechtering kan, naast de geluidsbelasting ten gevolge van de incidentele bedrijfssituaties, ook de representatieve bedrijfssituatie maatgevend zijn.

⁷ In inspraakreacties nr. 1, 2 en 6 wijzen stichting Milieugroep Dronten, de besturen van bungalowpark De Boschberg en De Bremerberg en Natuur en Milieu Flevoland op het feit dat een evenemententerrein ook effecten kan hebben op de huidige recreatie, zoals familiecampings, dagrecreanten en recreatieparken.

tura 2000-gebied, door het wegvallen van de belasting door dit terrein. De huidige situatie in Biddinghuizen kan namelijk ook al negatieve gevolgen op het Natura 2000-gebied of anderszins (bijvoorbeeld op andere recreatieterreinen) hebben.

- de ontsluitingsmogelijkheden van het evenemententerrein, de daarmee samenhangende verkeersstromen en de daaraan gerelateerde effecten. Hierbij gaat het om de effecten op de doorstroming⁸, luchtkwaliteit, de geluid-immissie, verkeersveiligheid en de effecten van verkeer op de beschermde natuur en recreatie (o.a. door versnippering). Ga specifiek in op de mogelijkheden van openbaar vervoer⁹;
- het ruimtegebruik en inpassing. Ga daarbij in op de functionele samenhang van het terrein, en de samenhang tussen het terrein en de omgeving. Omschrijf bij dit laatste hoe het voornemen past binnen de planologische ontwikkelingsrichting van het studiegebied¹⁰;
- effecten op het landschap. Ga in op mogelijke versterking van het landschappelijk ontwerp door de inpassing van het voornemen;
- effecten op cultuurhistorie. Geef voor de zoekgebieden aan of hierbinnen zich gebieden/elementen bevinden en welke (hoge of beschermde) cultuurhistorische status deze hebben. Besteed daarbij extra aandacht aan de gevolgen voor die kenmerken van de Noordoostpolder, waarvoor dit gebied is aangewezen als Belvédèregebied en op de voorlopige lijst van Nederlandse Unesco-gebieden is geplaatst. Besteed daarbij aandacht aan effecten op de archeologische waarden;
- de effecten op de veiligheid. Op p.24 van de notitie Reikwijdte en detailniveau wordt ingegaan op het aspect veiligheid. Te onderzoeken aspecten zijn de zelfredzaamheid en bereikbaarheid voor hulpdiensten. Overige risico's volgen uit gesprekken met hulpdiensten. Een mogelijk risico kan zijn de verkeersveiligheid bij 'kiss and ride' evenementen, waarbij het afzetten van personen niet op speciaal daartoe aangewezen plaatsen langs de openbare weg plaats vindt. Geef aan op welke wijze dit voorkomen kan worden.

De milieueffecten van de verschillende alternatieven dienen op eenzelfde wijze beoordeeld en onderling vergeleken te worden.

---

⁸ In inspraakreacties nr. 1, 2 en 4 wordt gewezen op het huidige wegennet, dat volgens de insprekers niet berekend is op de hoeveelheid verkeer dat een evenemententerrein met zich meebrengt.

⁹ In inspraakreacties nr. 1, 2, 4 en 6 stellen de besturen van bungalowpark De Boschberg en De Bremerberg, Natuur en Milieu Flevoland, gemeente Elburg en de stichting Milieugroep Dronten dat het aandeel van het openbaar vervoer in de totale vervoerbewegingen minder is dan de 50%, waarvan in de notitie reikwijdte en detailniveau is uitgegaan.

¹⁰ In inspraakreactie nr. 3 wijzen de besturen van bungalowpark De Boschberg en De Bremerberg erop, dat het oprichten van een evenemententerrein wellicht de ruimtelijke samenhang van het gebied kan verstoren, en daarmee gewenste ontwikkelingen.

BIJLAGE 1

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland

Besluit: Uitwerkingsplan van het provinciaal Omgevingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: plan-m.e.r. op grond van Wet milieubeheer art. 7.21

Activiteit: ontwikkeling grootschalig evenemententerrein

Betrokken documenten:

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: 30 mei 2007

advies aanvraag: 25 mei 2007

ter inzage legging: n.v.t.

advies over Reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 4 juli 2007

Bijzonderheden:

De voorgestelde alternatieve locaties voor het voorgenomen evenemententerrein worden wellicht in mogelijkheden beperkt door nabijgelegen woningen of natuur (o.a. Natura 2000). Daarom adviseert de Commissie om –indien dit nodig blijkt- de plan-m.e.r. breder te benutten, en ook nieuwe locaties te onderzoeken. Een heldere afweging van de alternatieven is mede daarom essentieel.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

dr.ir. J. Hoeks

ir. J.A. Huizer

ir. J.C.F. van Kempen

drs. Y.J. van Manen

drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

drs. C.A. Balduk (secretaris)

BIJLAGE 2

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum reactie	van persoon of instantie	plaats
1.	20070615	Stichting Milieugroep Dronten	Dronten
2.	20070620	Bungalowpark de Bremerberg en Bungalowpark de Boschberg	Biddingshuizen
3.	20070518	Bungalowpark de Bremerberg en Bungalowpark de Boschberg	Biddinghuizen
4.	20070626	Gemeente Elburg	Elburg
5.	20070525	Gemeente Dronten	Dronten
6.	20070626	Natuur en milieu Flevoland, mede namens Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer	Lelystad

Alle bovengenoemde inspraakreacties zijn ontvangen door het bevoegd gezag dat ze op de navolgende datum(s) aan de Commissie ter beschikking heeft gesteld:

nrs. 1 t/m 3 op 26 juni 2007

nrs 4 t/m 6 op 2 juli 2007

Advies over de reikwijdte en het detailniveau van het milieueffectrapport Evenemententerrein Flevoland

Provincie Flevoland wil ruimte bieden aan de ontwikkeling van een grootschalig evenemententerrein. Hiervoor zal een uitwerkingsplan van het Omgevingsplan worden opgesteld, waarin meerdere locaties worden afgewogen. Het MER wordt opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over het uitwerkingsplan.

ISBN: 978-90-421-2151-5